

بەلگەيەك بۆ نموونە

نۆۋى من

23 ئايارى 2020

۱ TeX چىيە؟

TeX بۆ يەكەم جار لە سالى ۱۹۷۸ لە لايەنى زانا و بلىمەتى كۆمپيوتەر دۆنالد كنۇس (Donald Knuth) ەوە ساز كرا. TeX لە سەر ئەو بۆچۈنەدا پىكھاتوۋە كە نووسەر دەبى كارى نووسىن بكا نەك پازاندنەوۋى دەق. واتە، بۆ نووسەرى بەلگەيەك دەبى ئەو ئامىرانە دابىن كرابى كە بتوانى بە ھەموو پىداويستىيەكانى لە نووسىندا بگا، بگرە بۆ نووسىنى فرموۋلىكى بىركارى بى يان ھاۋكىشەيەكى كىمىيائى يان پارچە شىعريەك. بۆيەش، لە نىۋ ئاكادىمىيا و ئەو كەسانە كە بە لىھاتوۋىيى لە سەر بابەتلىكى زانستى دەنووسن لە TeX زۆر بە بەربلاۋى كەلەك ۋەردەگىردى. وشەى TeX لە وشەى يونانى $\tau\acute{\epsilon}\chi\eta$ يەوە دى كە بە ماناي ھونەرە. لە بەر ئەوۋى فۇنىمى χ لە كوردى و زۆر زماندا بەرانبەرىكى نىيە، دەتوانىن لە كوردى بلەين تىك يان تىخ.

تايبەتمەندىيەكانى TeX بە كورتى، لە تايبەتىمەندىيە ھەرە گرىنگەكانى تىك ئەمانەن:

- نووسىنى گۇقار، كىتەب، راپۇرتى تەكنىكى و سلايدى ئامادەكارى
- بەرپۆە بردنى بەلگە گەۋرەكان كە زۆر بەش و بەند و سەرچاۋەيان تىدايە
- نووسىنەۋى فرموۋلە پر وردەكارىيەكان لە بىركارىدا
- سازكردنى ئۆتۆماتىكى سەرچاۋەكان
- بە ئاسانى كەلەك ۋەرگرتن لە وىنە و دىاگرام
- گۇرپانەۋە بە شىۋەكانى دىكەى نىشان دانى دەق ۋەكوو HTML

ۋىنەى ۱: نىشان

وینہی ۲: نشان

وینہی ۳: نشان

وینہی ۴: نشان

وینہی ۵: نشان

وینہی ۶: نشان

خشتہی ۱: نشان